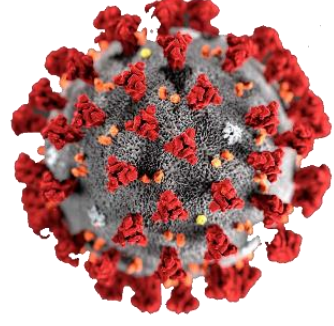


कोभिड-१९ महामारीको समयमा क्षयरोग सम्बन्धी अत्यावश्यक सेवाहरूको  
व्यवस्थापनका लागि अन्तरिम मार्गदर्शन



ज्येष्ठ २०७८



नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग

राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्र

## विषयसूची

सि.नं.	विषयसूची	पेज नम्बर
१	पृष्ठभूमि	१
२	उद्देश्य	१
३	क्षयरोग सम्बन्धी अत्यावश्यक सेवाहरूको निरन्तरताबारे मार्गदर्शन	२
३.१	निदान	२
३.२	उपचार व्यवस्थापन	३
३.३.	डि.आर. उपचार केन्द्र, उपकेन्द्र तथा आवाश गृहहरूमा क्षयरोगका विरामीहरूमा कोभिड १९ सहसंक्रमणको व्यवस्थापन।	५
३.४	कोभिड-१९ डेडिकेटेड अस्पतालमा डि. आर. क्षयरोगका विरामीहरूको व्यवस्थापन ।	५
४	आपूर्ति व्यवस्थापन	६
५.	क्षयरोगसम्बन्धी कार्यक्रम तथा क्लिनिकल व्यवस्थापन	७

## अनुसूची

१.	क. कोभिड-१९ महामारीको अवस्थामा राष्ट्रिय स्तरमा क्षयरोगको सर्म्पर्क टोली	८
	ख) राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्रबाट ७ वटै प्रदेशहरूका लागि सर्म्पर्क व्यक्तिहरू	९
२	पि.पि.ई को प्रयोग	१०
३	क्षयरोग उपचार केन्द्रहरूमा औषधीको मौज्दात तथा प्रयोगशाला अवस्था विवरण संकलन फारम	११
४	कोभिड १९ महामारीको अवस्थामा राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम अनुगमन सूचकहरू	१४
५	डि.आर. होस्टेल तथा रिफरल सेन्टरहरूमा कोभिड १९ सहसंक्रमण व्यवस्थापन जाँचका लागि चकलिष्ट	१८

## १. पृष्ठभूमि

देश कोभिड-१९ सङ्कटको दोस्रो लहर सामना गरिरहेको अवस्थामा क्षयरोग रोकथाम, निदान, उपचार तथा स्याहारका लागि अत्यावश्यक सेवाहरू सहज तरिकाबाट उपलब्ध हुनुपर्दछ । विशेषतः निदान तथा उपचार व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको ढुवानी लगायत क्षयरोगसम्बन्धी अत्यावश्यक सेवाहरू नियमित हुनुपर्दछ । विगतमा कोभिड १९ को पहिलो लहर चलिरहेको अवस्थामा पनि अत्यावश्यक सेवाहरूको निरन्तरताका लागि यस केन्द्रबाट प्रदेशहरू संगको समन्वयमा अथक प्रयासहरू भएका थिए । यसै क्रममा क्षयरोग र कोभिड-१९को सहसङ्क्रमणको अवस्थाबारे जानकारी प्राप्त गर्नका लागि राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्रले डि. एस. तथा डि. आर. क्षयरोगका विरामीहरूमा भएको सङ्क्रमणबारे एक अध्ययन गरेको थियो । अध्ययनमा ४२० जना डि.एस. तथा ६५ जना आवास गृहमा बसेका डि.आर.क्षयरोगका विरामीहरूको कोभिड-१९ जाँच गरिएको थियो । यस क्रममा डि. एस. तथा डि. आर. क्षयरोगका विरामीहरूमा सङ्क्रमण दर क्रमशः १२ र ४० प्रतिशत रहेको थियो । परीक्षण गरिएका डि. आर. क्षयरोगका विरामीहरूमा कोभिड-१९ को सङ्क्रमण (positivity) दर राष्ट्रिय दरभन्दा दर दुई गुणा बढी थियो । यस अध्ययनबाट प्राप्त प्रमाणले निम्न बुँदाहरूको महत्वलाई जोड दिएका छन् ।

क. कोभिड १९ महामारीको अवस्थामा क्षयरोग सम्बन्धी अत्यावश्यक सेवाहरूको निरन्तरता ।

ख. उपचार केन्द्र, आवास गृह तथा उपकेन्द्रमा सङ्क्रमणको रोकथाम ।

ग. सम्पूर्ण क्षयरोगका विरामीहरूको कोभिड-१९ सङ्क्रमणको परीक्षण (स्क्रिनिङ) ।

घ. कोभिड-१९ सङ्क्रमण भएका डि.आर. क्षयरोगका विरामीहरूको उचित व्यवस्थापनको सुनिश्चितता ।

## २. उद्देश्यहरू

क. क्षयरोगसम्बन्धी अत्यावश्यक सेवाहरूको निरन्तरताका लागि स्पष्ट नीतिगत मार्गदर्शन उपलब्ध गराउने ।

ख. क्षयरोगसम्बन्धी कार्यक्रम तथा उपचार व्यवस्थापनका लागि मार्गदर्शन उपलब्ध गराउने ।

ग. क्षयरोग उपचार केन्द्रहरूमा सङ्क्रमण रोकथाम सुनिश्चितताका लागि मार्गदर्शन उपलब्ध गराउने ।

घ. कोभिड-१९बाट सङ्क्रमित डि.आर. तथा डि. एस. क्षयरोगीका विरामीहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।

### ३. क्षयरोग सम्बन्धी अत्यावश्यक सेवाहरूको निरन्तरताबारे मार्गदर्शन

क्षयरोगको उपचार (DS, DR र TBPT) तथा रोग निदानको निरन्तरता एवं अग्रपंक्तिमा खटिने स्वास्थ्यकर्मीहरूको सुरक्षामा केन्द्रित भई यस अन्तरिम मार्गदर्शन अनुसार अत्यावश्यक सेवाहरूको व्यवस्थापन हुनुपर्दछ।

#### ३.१. निदान

क. माइक्रोस्कोपिक तथा जिन एक्सपर्ट सेन्टर दुवैबाट क्षयरोग प्रयोगशाला सेवा निरन्तर प्रदान गरिनु पर्दछ।

ख. स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट खकार संकलनका लागि निरन्तर कुरियर सेवा संग समन्वय गर्नुपर्दछ।

ग. राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्र तथा प्रदेशहरूले माइक्रोस्कोपीका लागि आवश्यक रसायन र रिएजेन्ट तथा जिन एक्सपर्टका लागि आवश्यक कार्ट्रिजको पर्याप्त भण्डारण सुनिश्चित गर्नुपर्दछ। यसका लागि, राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्रमा प्रयोगशालाका सम्पर्क व्यक्तिहरूको अनुसूची १ क अनुसार पहिचान गरिएको छ, जसले हरेक दुई दुई हप्तामा प्रादेशिक टोलीसँग सम्पर्क गरी दुवै सेन्टरको कार्यक्षमता र भण्डारणको क्षमताबारे जानकारी लिनुपर्दछ।

घ. प्रयोगशालाकर्मीहरूले खकारको नमुना परीक्षण गर्नुपर्ने हुनाले संक्रमण रोकथामका आवश्यक सावधानी अपनाउनुपर्नेछ।

#### ३.२. उपचार व्यवस्थापन

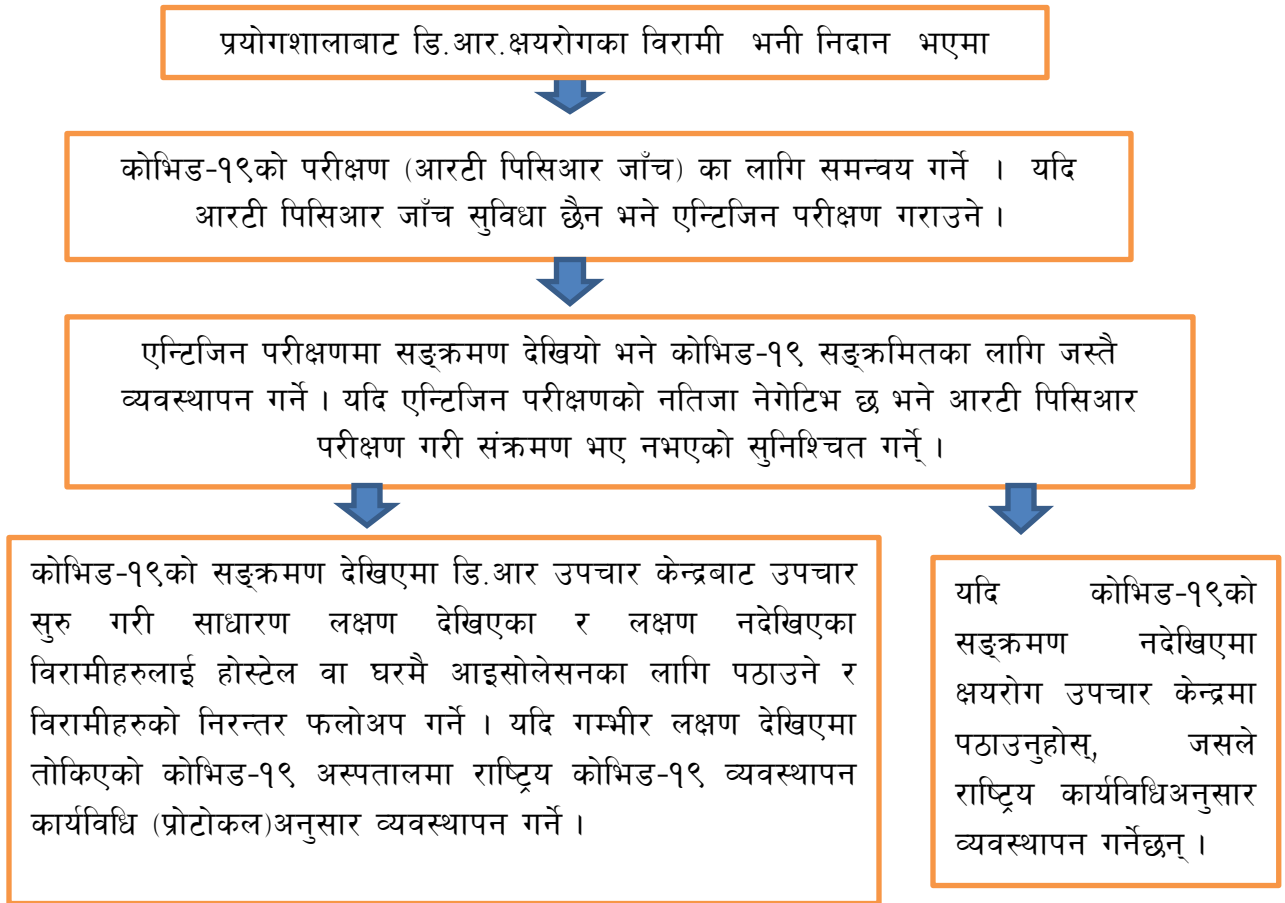
क्षयरोग उपचारका लागि उपचार रेजिमेन राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्रद्वारा जारी निर्देशिका अनुसार पालना गर्नुपर्दछ। पर्याप्त औषधी तथा संक्रमण नियन्त्रणका लागि आवश्यक सामाग्रीहरूको उचित व्यवस्थापन गर्दै यस मार्गदर्शन बमोजिम उपचारलाई निरन्तरता दिनुपर्दछ।

- उपचार अवधि तथा रेजिमेन जुनसुकै अवस्थामा भए पनि डि. एस. र डि.आर दुवै क्षयरोगका विरामीहरूलाई **एक महिनाका लागि** क्षयरोगको औषधी दिने।
- समुदायमा आधारित प्रत्यक्ष निगरानीसहितको उपचार (CB-DOT) लागू भएका जिल्लाहरूमा स्वयंसेवकहरूलाई बढिमा एक महिनाका लागि औषधी दिने।
- क्षयरोगको रोकथाममूलक उपचार (टिबिपिटी) सेवालार्ई पनि निरन्तर जारी राख्ने।
- प्रादेशिक अथवा राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्रमा अनुसूची १ अनुसार टेलिमेडिकल परामर्श तथा विज्ञहरूसँगको परामर्शको सहयोगलाई निरन्तरता दिने।
- औषधी तथा आवश्यक सामाग्रीहरू सबै तह र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पर्याप्त भए नभएको सुनिश्चित गर्ने।

- सङ्क्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका सिफारिस गरिएका उपायहरू (२ मिटर दुरी कायम गर्ने, समय समयमा साबुन पानीले हात धुने, मास्कको उचित प्रयोग, खोक्दा हाच्छिद्यु गर्दा मुख छोप्ने, स्वास्थ्य संस्थामा आउने विरामीहरूलाई कोभिड रोकथाम सम्बन्धि जानकारी दिने र स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धि सामाग्रीहरू वितरण गर्ने) सहित क्षयरोग सम्बन्धि क्रियाकलापहरू नियमित रूपमा सन्चालन गर्ने ।

### ३.३. डि.आर. उपचार केन्द्र, उपकेन्द्र तथा आवाश गृहहरूमा क्षयरोगका विरामीहरूमा कोभिड १९ सहसंक्रमणको व्यवस्थापन।

क. निदानका समयमा डि.आर. टि.वी.का विरामीहरूको व्यवस्थापन



## ख.क्षयरोग आवास गृह

### पहिलो चरणमा

आवास गृहमा भर्ना भएका सबै विरामीको आरटी पिसिआर परीक्षण गर्ने ।

यदि कोभिड-१९को सङ्क्रमण भई साधारण लक्षण देखिएमा अक्सिजनको व्यवस्थापन भएका आवास गृहमा नै राखी कोभिड व्यवस्थापन राष्ट्रिय निर्देशिकाअनुसार नियमित रूपमा गर्ने ।

यदि अक्सिजन व्यवस्थापन गर्न नसकिएमा र विरामीहरूमा गम्भीर लक्षणहरू देखिएमा तोकिएको कोभिड-१९ अस्पतालमा उपचारका लागि समन्वय गरी पठाउने ।

यदि कोभिड-१९ को सङ्क्रमण देखिएन भने आवास गृहमा नै राखी राष्ट्रिय निर्देशिका अनुसार उपचारलाई निरन्तरता दिने ।

### दोस्रो चरणमा

- स्वास्थ्य संस्थामा सेवारत स्वास्थ्यकर्मी र अन्य कर्मचारीको परीक्षण गर्नुहोस् ।
- लक्षण नदेखिएकाहरूको एन्टिजन परीक्षण स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय द्वारा जारी राष्ट्रिय कार्यविधिअनुसार गर्नुहोस् ।
- लक्षण देखिएकाहरूको आरटी पिसिआर परीक्षण राष्ट्रिय कार्यविधि अनुसार गर्नुहोस् ।
- कोभिड-१९ सङ्क्रमणको अवस्था अज्ञात भएका मानिसहरूलाई आवास गृहमा प्रवेश नगराउने एवं अति आवश्यक अवस्था भएमा उपस्थिति भएमा समयावधिलाई घटाउने विषयमा विशेष ध्यान दिई (प्रशासनिक, वातावरणीय, पिपिईसम्बन्धी लगायत) सबै स्तरमा सङ्क्रमण नियन्त्रण अभ्यासलाई, कोभिड-१९को नियन्त्रणका लागि प्रयोग भएका उपायहरू<sup>४</sup> (चिकित्सकीय फोहोर व्यवस्थापन<sup>५</sup>समेत) सबल बनाउन पहल बढाउनुहोस् ।
- नियमित कामकै रूपमा हरेक महिना तथा कोभिड-१९को जोखिम पहिचान भएको अवस्थामा विरामी तथा स्वास्थ्यकर्मी र अन्य कर्मचारीको एन्टिजन परीक्षण गर्नुहोस् ।
- सङ्क्रमण देखिएमा आइसोलेट गरी आरटी पिसिआर परीक्षणले नतिजा निश्चित गर्नुहोस् र

## ग.डि.आर. उपचार केन्द्र, उपकेन्द्र

राष्ट्रीय निर्देशिका अनुसार पिपिई (अनुसुची २ अनुसार ) र अन्य मापदण्डका (भौतिक दुरी २ मिटर कायम गर्ने, प्रत्येक विरामी हेर्नु अघि र पछि साबुन पानीले हात धुने वा स्यानीटाइजरको प्रयोग गर्ने) समुचित प्रयोग गरी केन्द्रमा आउने विरामीहरूको लक्षण सर्किनिङ्ग गर्ने ।

डि.आर. क्षयरोगका सबै विरामीहरूको आरटी पिसिआर विधिले कोभिड-१९ परीक्षण गर्ने ।

यदि कोभिड-१९को सङ्क्रमण देखिएमा साधारण लक्षण देखिएका र लक्षण नदेखिएका विरामीहरूलाई होस्टेल वा घरमै आइसोलेसनका लागि पठाउने र विरामीहरूको निरन्तर फलोअप गर्ने । यदि गम्भीर लक्षण देखिएमा तोकिएको कोभिड-१९ अस्पतालमा राष्ट्रिय कोभिड-१९ व्यवस्थापन कार्यविधि (प्रोटोकल)अनुसार व्यवस्थापन गर्ने ।

यदि कोभिड-१९ को सङ्क्रमण नदेखिएमा अन्तरिम निर्देशिका अनुसार उपचारलाई निरन्तरता दिने ।

- समुदाय तथा परिवारका कुनै सदस्यको निगरानीमा विरामीले प्रत्यक्ष निगरानीको उपचार (डट्स) लाई समुचित तवरले मान्न सक्ने एवं दिइएको औषधीलाई सुरक्षित राख्न सक्ने अवस्थामा त्यसबारे परामर्श गरी एक महिना सम्मको औषधी दिने ।
- स्वास्थ्यकर्मीले सम्भव भएसम्म टेलिफोन, भाइबर आदि बाट हरेक हप्ता विरामीको अवस्था र उपचार विधि अपनाएको तरिकाबारे अनुगमन गर्ने र आवश्यकता अनुसार समन्वय गर्ने ।
- परिवारका सदस्यहरूलाई पनि सङ्क्रमण नियन्त्रण विधिबारे स्वास्थ्य शिक्षा दिने ।
- उपचार केन्द्र तथा उपकेन्द्रमा कोभिड महामारीको समयमा संक्रमण रोकथामका राष्ट्रिय निर्देशिका बमोजिम उपायहरू अपनाई वातावरणीय सरसफाइ राख्ने ।(सोडियम हाइपोक्लोराइटको उपयुक्त मात्रा तयार गरी भूइका सतहहरू र भ्यालढोका, टेबल तथा विरामीलाई प्रयोग गरिएका सामानहरूको डिस्इन्फेक्सन गर्ने )



### ३.४ कोभिड-१९ डेडिकेटेड अस्पतालमा डि. आर. क्षयरोगका विरामीहरूको व्यवस्थापन

- कोभिड-१९ सङ्क्रमण भएका क्षयरोगका विरामीहरूको अवस्था गम्भीर भएमा कोभिड उपचारका लागि डेडिकेटेड अस्पतालका फोकल पर्सन संग क्षयरोग उपचार केन्द्रका फोकल पर्सन द्वारा सम्पर्क गरी बेडको सुनिश्चितता गरी विरामीको उपचार व्यवस्था मिलाउने ।
- राष्ट्रिय कोभिड-१९ व्यवस्थापन कार्यविधिअनुसार कोभिड-१९को व्यवस्थापन हुने तथा ड्रगरेसिस्टेन्ट क्षयरोग व्यवस्थापन निर्देशिका अनुसार नै कोभिड-१९ र ड्रगरेसिस्ट्यान्ट क्षयरोगको चिकित्सकीय व्यवस्थापन हुने, यसमा कुनै परिवर्तन नहुने ।
- कोभिड-१९को लक्षण भएका तथा सङ्क्रमण पुष्टि भएका क्षयरोगका विरामीहरूको औषधी लिनै क्षमता, औषधीका प्रतिकूल असरहरू र औषधी औषधीबीचको प्रतिक्रिया बारे नजिकबाट अनुगमन गर्ने
- (प्रशासनिक, वातावरणीय तथा पिपिई लगायतका विषयमा) राष्ट्रिय निर्देशिका<sup>९</sup> <sup>१०</sup>अनुसार नै सङ्क्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका उपायहरू अपनाउनुपर्छ । ध्यान दिनुहोस् : कोभिड-१९ सङ्क्रमित क्षयरोगका विरामीहरूको स्याहार तथा उपचारका क्रममा लगाइएको पिपिई एक विरामीलाई एक पटक सम्पर्क भएपछि फाल्नुपर्छ । अर्को विरामी हेर्न वा अन्य कुनै किसिमले यसको पुनः प्रयोग गर्नुहुँदैन ।

### ४. आपूर्ति व्यवस्थापन

कोभिड १९ को महामारी अवस्थामा औषधी तथा अन्य सामग्रीहरूको नियमित आपूर्ति क्षयरोग सेवाको महत्वपूर्ण कार्य हो । राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्रले प्रदेश आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा स्वास्थ्य कार्यालय संग समन्वय गरी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कम्तिमा २ महिनाका लागि, प्रदेशमा ४ महिनाका लागि र केन्द्रमाकम्तिमा ६ महिनाका लागि पुग्ने औषधीको मौज्दात रहने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।

### ५. क्षयरोगसम्बन्धी कार्यक्रम तथा क्लिनिकल व्यवस्थापन

राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रमले राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक स्तरमा आपत्कालीन प्रतिकार्य टोली बनाउनेछ ।

#### क. राष्ट्रिय स्तरमा

केन्द्रकै नेतृत्वमा यसका निर्देशकले एक आपत्कालीन प्रतिकार्य टोली र घटना व्यवस्थापन प्रणालीलाई स्पष्ट काम, कर्तव्य र अधिकारसहित सक्रिय बनाउने र निम्नानुसार न्यूनतम मानव स्रोत संरचना उपलब्ध गराउने :

<sup>९</sup> <https://drive.google.com/file/d/1WAG7Ruhk32zpa2R-oZxDQRgTzRE959Wk/view>

<sup>१०</sup> <https://drive.google.com/file/d/1VzWcuQccAE0wmvjZgnGedicKFBXz7c21/view>

- स्वास्थ्य आपत्कालीन कार्य सञ्चार केन्द्र (एचइओसी) र सम्बन्धित मन्त्रालयका साभेदारहरूसँगको समन्वयका लागि, प्रायजसो व्यापिड रेस्पान्स कमिटी (आआरसी)को पनि नेतृत्व गर्ने र कार्यक्रम प्रमुखलाई जानकारी दिने जिम्मेवारी सहितको व्यक्ति
- प्रादेशिक, जिल्ला तथा स्थानीय तहमा समन्वय गर्ने व्यक्ति : सामान्यतः आवश्यकताअनुसार अन्यले पनि सहयोग गर्ने गरी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रमुख (सहनेतृत्वकर्ता)
- व्यवस्थापकीय (लजिस्टिक)का लागि जिम्मेवार व्यक्ति
- तथ्याङ्क व्यवस्थापनका लागि जिम्मेवार व्यक्ति
- प्राविधिक विशेषज्ञ (जस्तै: क्लिनिकल व्यवस्थापन र प्रयोगशाला व्यवस्थापनका लागि जिम्मेवार व्यक्ति, इपिडिमिओलोजिस्ट, कार्यक्रम विशेषज्ञ)
- सञ्चार माध्यमका लागि जिम्मेवार व्यक्ति (सञ्चार माध्यमको अनुगमन र सञ्चार माध्यमलाई जानकारीका लागि)

यो टोली हरेक दुई हप्तामा बैठक गरी राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा त्यसभन्दा तल्ला तहबाट निर्धारित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन ढाँचामा सूचना सङ्कलन तथा विश्लेषण गरी विभिन्न निर्णय सिफारिस गर्दछ ।

#### ख. प्रादेशिक तथा स्थानीय तहमा व्यवस्थापन

- राष्ट्रिय तहकै आपत्कालीन प्रतिकार्य टोली र सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको संरचनाजस्तै हुने टोलीहरू प्रादेशिक तथा स्थानीय तहमा पनि गठन हुनेछन् । सामान्यतया: प्रादेशिक तथा स्थानीय क्षयरोग व्यवस्थापकले टोलीको नेतृत्व गर्नेछन् र राष्ट्रिय आपत्कालीन प्रतिकार्य टोलीलाई जानकारी दिने र समन्वय गर्ने जिम्मेवारी पनि उनकै हुनेछ ।
- अन्य संरचना पनि उस्तै हुनेछ ।

अनुसूची - १

क) कोभिड-१९ महामारीको अवस्थामा राष्ट्रिय स्तरमा क्षयरोगको सर्म्पर्क टोली

अध्यक्ष, निर्देशक, राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्र, डा अनुज भट्टचन (९८४३९२१५४९)

क्षेत्र	जिम्मेवार व्यक्ति	सहयोग
प्राविधिक सहयोग तथा चिकित्सकीय व्यवस्थापन	डा नवीनप्रकाश शाह ९८४८०६३९५५	डा शुभेशकुमार श्रेष्ठ ९८०१०४७८७९
तथ्याङ्क व्यवस्थापन	मुक्ति खनाल ९८४१४१०९६३	रत्न भट्टराई ९८५११६१४५२
स्वास्थ्य मन्त्रालय, एचइओसी र राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र तथा अन्य साभेदारसँग समन्वय	सूर्य खड्का ९८५११६५२१९	डा. आशिष श्रेष्ठ ९८४१३३६३९५
सञ्चार माध्यम	वसुन्धरा शर्मा ९८५१२७७९९७	गोकुल मिश्र ९८५११५१६४०
आपूर्ति तथा ढुवानी व्यवस्थापन	कृष्ण लम्साल ९८४१३८२९१२	वद्री कोइराला ९८५१०७२०५६
प्रयोगशाला व्यवस्थापन	पद्मनाभ घिमिरे ९८५११२५७५४	कृष्ण अधिकारी ९८५१०४७४४१
डि.एस र डि.आर क्षयरोगका विरामीमा कोभिडको सहसंक्रमण देखिएमा र मृत्यु भएमा	थुमा पुन ९८४७६२४५०६ thumapunmgr@gmail.com	डा. शुभेष श्रेष्ठ ९८०१०४७८७९ suvesh.shrestha@savethechildren.org

ख) राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्रबाट ७ वटै प्रदेशहरूका लागि सर्म्पक व्यक्तिहरु

प्रदेश	नाम थर	सर्म्पक नम्बर
१	पदमानभ घिमिरे	९८५११२५७५४
२	धनन्जय अर्याल	९८४५०८७४५८
बागमति	बसुन्धरा अर्याल	९८५१२७७९९७
गण्डकी	शंकर कडेल	९८५१२०४१८१
लुम्बिनी	थुमा पुन	९८४७६२४५०६
कर्णाली	कृष्ण अधिकारी	९८५८०५१९४१
सुदुरपश्चिम	सन्तोष शर्मा	९८४५२०८०४४

अनुसूची २

पि.पि.ई को प्रयोग

Setting	Activity	Recommended PPE	Remarks
<b>Health/Information desk/Registration/Patient Registration</b>	Provide information to the patient	Triple layer medical mask	Minimum distance of 2 meter needs to be maintained
<b>Fever Screening/ OPD in DR Center/Referral Center</b>	Symptoms screening for presumptive TB cases and suspected Covid cases.  Clinical examination	N-95 mask  Gloves  Goggles/Visor  Water Resistant or standard disposable gown  Disposable cap	
<b>Inpatient department including hostel</b>	Direct physical Contact, care and examination of Covid 19 positive cases.(Doctors, nurses, paramedics)	N-95 mask  Gloves  Goggles/Visor  Water Resistant or standard disposable gown  Regular disposable cap	Patient gets masked
<b>Caretaker/family members</b>	Taking care of patient	Triple layer medical mask	Should practice hand hygiene, maintain distance of 2 meter
<b>Patients</b>	Staying at Treatment centers/hostel	Triple layer medical mask	Should practice hand hygiene, maintain distance of 2 meter

अनुसूची ३

क्षयरोग उपचार केन्द्रहरुमा औषधीको मौज्दात तथा प्रयोगशाला अवस्था विवरण संकलन फारम

क) औषधी

क्र.सं	औषधीको नाम	जम्मा विरामीका संख्या	उपचार बाँकी दिन	आवश्यक औषधीको मात्रा	मैज्दात	औषधीको अवस्था	म्याद गुज्रने मिति
१	HRZE (75/150/400/275)mg						
२	HR (75/150)mg						
३	HRE (75/150/275)mg						
४	Levofloxacin 250mg						
५	HRZ (50/75/150)mg						
६	Ethambutol 100mg						
७	HR (50/75)mg						
८	Levofloxacin 100mg						

ख) प्रयोगशाला अवस्था:

1. Microscopic center

Microscopy को संख्या	Functional MC को संख्या	Non-functional MC को संख्या	Non-functional हुनुका कारणहरु

2. Xpert MTB/RIF Centre

Gene Xpert Machine को संख्या	Module संख्या	दैनिक जाँच संख्या	Cartridge मौज्जात	

अनुसूची ४

कोभिड १९ महामारीको अवस्थामा राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम अन्तुगमन सूचकहरु

अनुसूची ४

कोभिड १९ महामारीको अवस्थामा राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम अनुगमन सूचकहरु

SN	Indicator	No.	Frequency of monitoring	Responsibility
<b>Notification/Treatment</b>				
1	Number of DOTs centers		Yearly	All levels
2	Number of DOTs center currently functional with dedicated HR		Monthly	All levels
3	Number of DOTs center with first line TB medicines for at least 2 months		Monthly	All levels
4	Number of TB patients under treatment		Weekly	All levels
5	Number of TB patients continuing TB treatment		Weekly	All levels
6	Number of TB patient who discontinued/ did not picked their medicine		Weekly	All levels
7	Number of DR-TB patients under treatment		Weekly	All levels
8	Number of DR-TB patients continuing TB treatment		Weekly	All levels
9	Number of DR-TB patient who discontinued/ did not picked their medicine		Weekly	All levels
10	Number of TB patient with COVID-19		Weekly	All levels
11	Number of TB patient with COVID-19 hospitalized		Weekly	All levels
12	Number of TB patient died		Weekly	All levels
13	Number of TB patient with COVID-19 died		Weekly	All levels
<b>Diagnosis</b>				
1	Number of Microscopic centers		Annual	All levels
2	Number of functional microscopic centers with dedicated HR		Annual	All levels
3	Number of MC with adequate chemicals and reagents		Weekly	All levels
4	Number of Sputum microscopy done		Weekly	All levels
5	Number of Gene Xperts sites		Annual	All levels
6	Number of GX site functional		Weekly	All levels
7	Number of GX test done		Weekly	All levels
<b>Logistic supply</b>				
1	Number of facilities with stock of first line drug for two months		Monthly	District/ Province
2	Number of facilities with stock of second line drug for two months		Monthly	District/ Province
3	Number of facilities with stock of MC reagent for 2 months		Monthly	District/ Province
4	Number of facilities with stock of Xpert cartridge for for two months		Monthly	District/ Province
5	% of facilities / municipalities reporting last month's TB data in HMIS/eHMIS		Monthly	District/ Province



अनुसूची ५

**ASSESSMENT OF DR-TB HOSTELS/HOMES/REFERRAL CENTER'S PREPAREDNESS AND READINESS FOR RESPONDING TO COVID**

Name of Facility: Janakpur DR TB hostel				
Address : Province:		District:		Local level:
Type of facility a. DR TB hostel/home		b. DR TB referral and management center		
<b>Hospital focal point for TB:</b> Name : Designation: Phone Number: Official number: Email personal id: Official email id:				
<b>Assessment conducted by:</b> Name : Signature: Date of assessment:				
S.No.	Particulars	Yes/ No	Number	Remarks to be filled by the Assessor
<b>1 HEALTH CARE FACILITY PREPAREDNESS AND PLANNING</b>				
1.1	Does the facility have already identified TB/DR TB patient with COVID-19 co-infection ?			
1.2	If yes, pls mention the number of patients			
1.2.1	If yes, Have the existing patients been shifted to alternate hospitals?			
1.2.2	If yes, Have the existing patients been separated and managed in the same center? (Yes or No) then we can skip 1.2.3			
1.2.3	If yes, Have the patients been sent back to home or requested to arrange for management on their own for COVID			
1.3	Does the Facility has COVID-19 Preparedness response plan			
1.4	Provision of handwashing, (soap water/ alcohol hand rub) at the hospital entrance plus mask (as mandatory)			
<b>2 INFRASTRUCTURE</b>				
S.No.	Particulars	Yes/ No	Number	Remarks to be filled by the Assessor
2.1	Total bed capacity for TB patients			
2.2	Already have separated beds (separate room/space) for DR TB/COVID-19 patients			
2.2.1	If <b>NO</b> to 2.2			
2.2.1.1	If not, do you plan to develop areas for separate beds (separate room/space) for DR TB/COVID 19 patients?			

2.2.1.2	Is additional support needed for developing this separation area, if so what support is needed? (further details also can be mentioned in section 5.4)			
2.2.2	If <b>YES</b> to 2.2			
2.2.2.1	Designated area is physically separated from non-COVID area			
2.2.2.2	Each bed for TB as well as TB with COVID-19 are as minimally (1-2 meters apart			
2.3	Provision of separate toilets for HCWs and patients			
2.4	Provision of separate toilets for COVID-19 co-infected patient and those without COVID-19 co-infection)			
2.5	Do you have provision and identified space for waste disposal and management			
<b>3 CLINICAL SERVICES</b>				
<b>S.No.</b>	<b>Particulars</b>	<b>Yes/No</b>	<b>Number</b>	<b>Remarks to be filled by the Assessor</b>
3.1	Provision of testing for COVID in same facility			RDT: RT-PCR:
3.1.1	If <b>NO</b> to 3.1, nearest possible referral center			
3.2	Provision of clinical management of TB patient with COVID 1. Not possible 2. Yes, possible , if minor symptoms and don't require oxygen or any further support 3. Yes, possible, and high flow oxygen can also be managed, if so, also mention details of oxygen capacity that can be managed			
3.3	Is there a provision of immediate patient referral, if yes where			
3.4	Ante-room attached isolation facility for PPE donning and doffing ( suspected cases)			
<b>4 HUMAN RESOURCES</b>				
<b>S.No.</b>	<b>Particulars</b>	<b>Yes/No</b>	<b>Number</b>	<b>Remarks to be filled by the Assessor</b>
4.1	Total no of doctors			
4.2	Total no of nurses / paramedics			
4.3	Total no of cleaners / support staff			
4.4	<b>Regarding designated / planned for designation support for COVID-19 co-infected management</b>			
4.4.1	Total no of doctors			
4.4.2	Total no of nurses / paramedics			
4.4.3	Total no of cleaners / support staff			
4.5	<b>Focal point designated for IPC</b>			Name and details:
4.5.1	If yes, has he/she been trained on IPC and IPC related to COVID-19 management			

4.6	<b>Focal point designated for HCWM</b>			Name and details:
4.6.1	If yes, has he/she been trained on HCWM and HCWM related to COVID-19 management			
4.7	<b>Focal point designated for WASH</b>			Name and details:
4.7.1	If yes, has he/she been trained on WASH and WASH related to COVID-19 management.			
<b>5. URGENT NEEDS</b>				
5.1 PPE needs				
<b>S.No.</b>	<b>Particulars</b>	<b>Yes/No</b>	<b>Number</b>	<b>Remarks to be filled by the Assessor</b>
5.1.1	N95 mask,			
5.1.2	Goggles or Visor			
5.1.3	Gloves (loose gloves acceptable)/ Surgical gloves			
5.1.4	Water resistant OR standard disposable gowns			
5.1.5	Cap: Regular disposable			
5.1.6	Surgical mask			
5.1.7	Any types of Non surgical gloves			
5.1.8	Gowns			
5.1.9	Eye protection (if risk of splash)			
5.2 HCWM / WASH needs				
5.2.1	Hypochlorite solution			
5.2.2	UV sterilization			
5.2.3	Autoclave			
5.2.4	Hand washing stations			
5.2.5	Sanitizers			
5.2.6	Others (Specify)			
5.3 Medicine and other consumables				
<b>S.No.</b>	<b>Particulars</b>	<b>Yes/No</b>	<b>Number</b>	<b>Remarks to be filled by the Assessor</b>
5.3.1	Regarding TB drugs			
5.3.2				
5.3.3				
5.3.4				
5.3.5	Others (Specify)			
5.3.6				
5.3.7				
5.3.8				
5.4 Training needs / Guidelines needs / Any other needs				
<b>S.No.</b>	<b>Particulars</b>	<b>Yes/No</b>	<b>Number</b>	<b>Remarks to be filled by the Assessor</b>
5.4.1				
5.4.2				
5.4.3				
5.4.4				
5.4.5				

